

Het smeulende gevaar van de nieuwe censuurwet

Geschreven door Blogdo©

“U bent geheel vrij om onze mening te geven”.

Open en onbevangen schuift mijn kleindochter, één jaar oud, de tuin in. Dagelijks kruipt zij vol vertrouwen de grote onbekende wereld tegemoet. En terwijl ik haar vertederd gadesla, voel ik hoe wij volwassenen verantwoordelijk zijn om alles te doen wat in ons vermogen ligt opdat zij kan opgroeien in een wereld waar vrijheid en grondrechten gerespecteerd worden. Het zijn waarden waarvoor ik me mijn leven lang heb ingezet, maar die we de laatste jaren in rap tempo uit onze vingers hebben zien glijpen. Althans, als je genoeg lef hebt om er je ogen niet voor te sluiten.

De kleine meid wordt vandaag precies 1 jaar. Ironisch genoeg is vandaag ook de dag waarop de Digital Services Act wordt ingevoerd. Het is een wet die als een paard van Troje een gevaarlijk censuurinstrument de EU in rommelt, die de bijl legt aan de wortel van onze vrijheid en grondrechten. Het venijn ervan zit keurig verpakt tussen allerlei op zichzelf mooi klinkende en nuttig lijkende maatregelen. Wie wat verder kijkt, ziet echter dat de DSA een wet is waarmee overheden “desinformatie” van internetplatforms kunnen weren en verwijderen zonder te definiëren wat daaronder wordt verstaan.

Deze Europese wet staat in ons land heel Orwelliaans bekend als (niet lachen!) de Wet Digitale Dienstverlening. Gesteld wordt dat de wet tot doel heeft om ‘burgers op het internet te beschermen’. Ironischer kan haast niet, want aldus wordt de wet beschreven met exact die misinformatie die zij zegt te willen bestrijden. Burgers beschermen kun je op allerlei manieren doen, maar censuur hoort daar niet bij. Als het niet zo gevaarlijk was, zou deze omkering van de werkelijkheid lachwekkend zijn. De verpakking ziet er prachtig uit, met termen waar niemand tegen kan zijn (“Wees gerust, we beschermen u als consument!”). Mooier kan het toch niet, zou je denken. Het probleem is dus alleen dat in deze wet volstrekt onduidelijk blijft wat eigenlijk onder desinformatie wordt verstaan. Hiermee introduceren we dus gewoon ordinaire willekeur. Het begrip desinformatie blijkt in de praktijk geheel afhankelijk van de politieke waan van de dag: pandemie, oversterfte, klimaat, stikstof, gendergekte,

bedenk het maar. Wie een andere mening heeft dan die welke is voorgeschreven, wordt gecancelled. Grote platforms als Google, Facebook, LinkedIn, die eerder al ruggengraatloos en gehoorzaam heel wat gerenommeerde critici het zwijgen oplegden, zijn als eerste aan de beurt en kunnen flinke boetes verwachten als ze niet meewerken. Later volgen dan de kleinere platforms, die eveneens een kopje kleiner gemaakt worden als ze het wagen om de vrijheid van meningsuiting te faciliteren. En zo worden, in navolging van het gros van de kranten, alle media gedegradeerd tot brengers en bewakers van de Enige Europese Waarheid. Heel overzichtelijk.

Maar ook minstens zo gevaarlijk. In de tijd van Galilei was de bewering dat de aarde rond de zon draaide een strafbaar geval van desinformatie. De man zou in onze tijd wegens al te vrijpostige gedachten allang van social media verbannen zijn. In die tijd was het de katholieke kerk die bepaalde wat waar was en wat niet. Nu is het de regering, het Europese bestuur en zijn het de grote miljardenbedrijven die de Waarheid definiëren. En die mogen zelf dan weer wél uitspraken doen die feitelijk en controleerbaar onjuist zijn zonder dat die als desinformatie wordt gelabeld. Uitspraken als 'je doet het voor een ander' en 'het middel is uit en te na getest', zijn daarvan duidelijke voorbeelden: ze bevatten pure desinformatie, nota bene van regeringswege en afkomstig van iemand die misleiding tot een levenskunst had verheven. Gek genoeg was dat dan weer niet strafbaar, want sommigen zijn kennelijk nu eenmaal meer gelijk dan anderen. Orwell's dystopie blijkt tegenwoordig opvallend vaak van toepassing. Het geeft te denken.

En het geeft meteen ook aan waar het mis zal gaan. Een groot deel van de leidende politieke instituten is in de laatste jaren corrupt en onbetrouwbaar gebleken. Dat klinkt een beetje mopperig, ik weet het, zeker voor iemand die doorgaans overal wel het positieve uit weet te halen. En geloof me: net als vele andere Nederlanders heb ik echt heel erg geprobeerd om het vertrouwen te behouden. Maar mij lukte het niet om, zoals men deed in politiek den Haag, de ogen te sluiten voor de onterechte uithuisplaatsing van ruim 1600 kinderen, voor het onpeilbare verdriet dat talloze gezinnen werd aangedaan in de toeslagenaffaire. Ik kon het niet meer weglachen toen Rutte, gevraagd naar een mening over een boek van Klaus Schwab, er geen enkele moeite mee had om glashard te liegen en kon het niet meer vergoelijken toen mega- en megabytes aan SMS-jes ongrondwettelijk verwijderd bleken, want niet alleen zijn telefoon, maar ook Mark zelf had een hardnekkig probleem met te weinig geheugen. Ik kon ook niet wegstijgen toen het door wetenschappers aangetoonde statistische verband tussen vaccins en massale oversterfte per sé niet onderzocht mocht worden en het parlementaire onderzoek naar nota bene de grootste gezondheids crisis uit de geschiedenis ineens niet doorging. En wie eigenwijs was, wie tóch wilde weten hoe het zat en een WOB verzoek indiende, kreeg vooral veel zwartegelakte zinnen te zien.

Dat soort dingen wordt met de nieuwe wet een stuk overzichtelijker: over dit soort misstanden mag eenvoudigweg niet meer geschreven worden. U hoeft zich dus niet

meer druk te maken over een verklaring van een oversterfte die groter is dan de totale sterfte aan corona, want dat interesseert de overheid ook geen biet. Sterker nog: u hoort of leest dan niet eens meer dat er überhaupt oversterfte is: de informatie bestaat gewoon niet meer, en dat is veel beter voor u.

Kennelijk zijn er nog altijd mensen die ondanks dit alles tot dusverre gewoon konden blijven wegstijven. Die dat allemaal terzijde schoven en vergoelijkten met bekende doodoeners (“het valt ook allemaal niet mee” en “je zal maar in de regering zitten”), kortom, die ziende blind en horende doof wensten te blijven. Mensen die principes en verantwoordelijkheid negeerden terwille van comfort. Ook zij zullen ooit hardhandig wakker worden en dan beschaamd ontdekken dat ze zich ongelooflijk verslapen hebben. Leg dat maar eens uit aan je kinderen, die met de gevolgen opgescheept zullen worden. Ik geef het je te doen.

Met enige regelmaat spreek ik intelligente, vaak hoog opgeleide mensen, die elke dag trouw de krant lezen, naar het journaal kijken en zich daarmee als uitstekend geïnformeerd beschouwen. Het tegendeel blijkt vaak het geval, want tot mijn stomme verbazing (of misschien ook wel niet meer) heeft vrijwel niemand van hen ooit gehoord van de DSA. Dat is niet verwonderlijk want elke verscheidenheid is inmiddels uit de mainstream nieuwsvoorziening geperst: liefst 95% van de Nederlandse kranten wordt vanuit slechts twee grote concerns voorzien van een grijze eenheidsworst. Vele journalisten verkochten hun ziel en brengen overal hetzelfde, zorgvuldig van onwelgevallige feiten ontdane verhaal, noem het maar gerust minformatie. De gemakconsumptanten hiervan blijken dus in overgrote meerderheid totaal onwetend van een wet die de potentie heeft om het fundament onder onze democratie geleidelijk, maar totaal, te eroderen. Want dat gebeurt eerst sluipend, maar dan exponentieel. Immers, hoe minder kritische informatie er is, hoe minder men in de gaten heeft wat er niet is en hoe makkelijker nieuwe informatie weggehouden kan worden. In feite hebben we te maken met een moderne vorm van boekverbranding, die langzaam, gecamoufleerd onder een dekmantel van burgerbescherming, wordt ingevoerd. De impact daarvan kan nauwelijks worden overschat. De basis van een vrije samenleving bestaat immers slechts bij de gratie van debat, van oppositie, van andere meningen en discussie over kritische inzichten. Haal dat fundament weg en die vrije samenleving zal onherroepelijk een geleidelijke dood sterven. Voor toekomstige generaties, type mijn kleindochter, zal democratie een vaag begrip uit het verleden zijn waarover zij zelfs in de geschiedenisboeken niets meer zullen kunnen lezen, want de bewering dat er ooit sprake is geweest van vrije nieuwsvoorziening zal tegen die tijd beslist worden gezien als je reinste desinformatie.

Dat lot wacht elk verhaal en elke visie die niet in lijn is met het officiële verhaal. Gezien de enorme financiële belangen zullen vooral de grootste commerciële bedrijven bepalen wat misinformatie is, zoals we al zien bij Bill Gates: als hoofdsponsor van de WHO heeft een rijkgeworden computerboer een beslissende stem in beleid dat dwingend over de wereld wordt verspreid. Zeker, u mag een visie

geven, zolang die strookt met het overheidsnarratief: “U bent vrij om onze mening te geven.”

Degenen die vooral beschermd zullen worden door de nieuwe wet zijn Big Tech, Big Pharma en de mensen die achter gesloten WEF deuren geheimzinnig handklap spelen met regeringsleiders, waaronder ook ons scrupuleloze koningspaar en een handvol captains of industry. Zij zullen heimelijk gaan bepalen wat misinformatie is. En dat zal niet gaan om feiten of moraal, maar om geld en macht. Want wie de informatie beheerst, beheerst alles.

Het verleden heeft ons geleerd dat het weren en vernietigen van onwelgevallige meningen en informatie steeds weer de basis vormde voor de meest wrede en onvrije periodes die onze geschiedenis heeft gekend. Van Romeinse dictators en Nederlandse Inquisitie tot aan de boekverbrandingen in 1933 op last van de nationaalsocialistische Cultuurkamer: zwarte episodes begonnen steeds met het verbieden van het vrije woord. De Duitse schrijver Heinrich Heine verwoordde het gevaar in de negentiende eeuw: “Wo man Bücher verbrennt, verbrennt man auch am Ende Menschen”.

De nieuwe wet maakt sluipenderwijs de weg vrij voor een hedendaagse variant, het smeulende begin van een digitale boekverbranding. Argeloos geworden door jarenlang comfort hebben wij ons in slaap laten sussen, geheel ten onrechte vertrouwend op een overheid die wel over ons zou waken. De Digital Service Act pretendeert opnieuw die bescherming te bieden, maar is een gluisperige volgende stap, die vrije geesten de mond zal snoeren en het vrije woord wil wurgen.

Mijn kleindochter kruipt op me af, ze wil dat ik haar nog een keer voorlees. Ze mag zelf een boekje kiezen. Nu nog wel.